

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319203225
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5319203225.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobkyne: V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX/XX, H., právne zastúpená: JUDr. Anton Kupšo, advokát so sídlom V. ul. XX, H., proti žalovaným: 1/ V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXX a 2/ V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXX, o povolenie obnovy konania, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č.k. 9C/74/2019-23 zo dňa 12. marca 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v rade 1/ až 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobkyni **n e p r i z n á v a**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žalobu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6C/146/2011 odmietol ako zjavne nedôvodný. Žalobkyňa žiadala obnovu konania z dôvodu, že sa dozvedela o náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018 (ďalej len „nálezu ústavného súdu“), ktorým boli zásadným spôsobom prelomené pôvodné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR k výkladu ustanovení § 130 a 134 Občianskeho zákonníka, pričom pôvodný výklad je jednoznačne považovaný za neprípustný, reštriktívny a nerešpektujúci zmysel inštitútu vydržania, teda je ústavne nekonformný. V tomto zásadnom rozhodnutí vidí priaznivejšie rozhodnutie vo veci vo vzťahu k jej osobe. V roku 1981 uzatvorila ústnu darovaciu zmluvu so spoluvlastníkom W. B. a tento spoluvlastnícky podiel predstavoval prístup k jej rodinnému domu, ktorý postavila na základe stavebného povolenia a túto časť parcely jednoznačne užíva aj v súčasnej dobe, pretože iný vstup k jej rodinnému domu neexistuje a ani neexistoval. Podľa toho, ako nehnuteľnosť užíva, by bolo možné posudzovať jej oprávnenosť a dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, a keďže až po právoplatnom rozhodnutí vo veci sp. zn. 6C/146/2011 do dnešnej doby neexistoval iný, mala za naplnený dôvod na obnovu konania sp. zn. 6C/146/2011 podľa § 397 písm. a) CSP, v ktorom bola jej žaloba zamietnutá. Žalobu na obnovu konania súd považoval za zjavne nedôvodnú, pretože nedošlo k naplneniu dôvodov na povolenie obnovy konania, a to z dôvodu, že predmetný nález ústavného súdu nepredstavuje také rozhodnutie, ktoré by odôvodňovalo povolenie obnovy konania. Zákon síce pripúšťa ako dôvod obnovy konania existenciu takého rozhodnutia, ktoré sa týka strán sporu a v tomto prípade ide o rozhodnutie, ktoré v čase vydania pôvodného rozhodnutia ešte neexistovalo, ale nejedná sa o neskoršie rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, ktorú súd v pôvodnom konaní posúdil inak. Nález bol vydaný po právoplatnom skončení konania sp. zn. 6C/146/2011, nebolo ním rozhodnuté o žiadnej prejudiciálnej otázke vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 6C/146/2011 a účastníkom konania pred ústavným súdom, nebola žalobkyňa ani žalovaní v rade 1/ a 2/, preto nebola splnená podmienka na obnovu konania v zmysle § 397 písm. a) CSP. Poukázal tiež na to, že ďalšou podmienkou prípustnosti žaloby o obnovu konania je, že takéto rozhodnutie je spôsobilé privodiť pre stranu pôvodného konania priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Po oboznámení sa s dôvodmi uvedenými v rozsudku Okresného súdu

Čadca č. k. 6C/146/2011-202 zo dňa 27.09.2016, dospel k záveru, že nález Ústavného súdu SR sám o sebe nemôže privodiť žalobkyni priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Žaloba totiž nebola zamietnutá iba z dôvodu, že žalobkyňa nebola dobromyseľná, ale súd v napadnutom rozhodnutí tiež konštatoval, že pokiaľ by W. B. daroval ústnou darovacou zmluvou svoj podiel k parcele č. 5402, nešlo o konkrétne vydelenie častí (deľba nikdy tvrdená stranami sporu vo vzťahu k danej parcele nebola), ale iba podiel v celej nehnuteľnosti, teda nie v konkrétnej časti, ktorú si v konaní žalobkyňa nárokovala. Za nie bez významu tiež považoval, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci, alebo nesprávnosti procesnej povahy (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/98/2011 zo dňa 11.08.2011). Právny názor na výklad zákona vyslovený iným orgánom (ústavným súdom, ministerstvom a pod.), než procesným súdom, ktorý prejedal vec v rámci svojej právomoci, nie je spôsobilý dôvod obnovy konania (R 105/1998). Ak žalobkyňa uviedla ako dôvod obnovy konania právny názor vyslovený v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018 na výklad § 134 v spojení s § 130 OZ, v zmysle ustálenej súdnej praxe nemôže ísť o spôsobilý dôvod obnovy konania. Žalobu na obnovu konania odmietol, preto ako zjavne nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalovaným v konaní nevznikli žiadne preukázateľné trovy, nárok na ich náhradu im nepriznal.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Aj napriek odmietnutiu žaloby na obnovu konania z dôvodu, že súd prvej inštancie považoval ústne uzatvorenú kúpnu zmluvu za domnelý (putatívny) právny úkon, ktorý nemôže byť právnym titulom zakladajúcim zmenu nositeľa vecného práva k nehnuteľnosti, sa považuje za dobromyseľnú držiteľku. Svoje odvolanie považuje za dôvodné, pretože splnila podmienky, ktoré zákon predpokladá pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Súdy, ktoré vo veci doteraz rozhodovali nesprávne identifikovali skutkový stav a nesprávne ho posúdili aj vzhľadom na spomínaný nález ústavného súdu, ktorý je priaznivý a deklaruje, že splnila podmienky, ktoré ustanovuje Občiansky zákonník, aby mohlo byť vlastnícke právo nadobudnuté prostredníctvom vydržania. Nález ústavného súdu prelomil doterajšiu rozhodovaciu súdnu prax a je značne priaznivejší pre oprávnených držiteľov. Toto rozhodnutie je novotou v konaní a považuje ho za relevantný dôvod pre obnovu konania. Poukázaním na inštitút vydržania a na jeho históriu uviedla, že vydržanie predstavuje originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Nález ústavného súdu je priaznivejší pre držiteľov, ktorý prostredníctvom vydržania nadobudli vlastnícke právo, a keďže súdy nižšieho stupňa sú viazané právnym názorom nadriadeného súdu, tak vzhľadom na čl. 2 ods. 2 základných zásad CSP a v ňom zakotvený princíp právnej istoty je nesporné, že vydaný nález ústavného súdu je v jej prospech. Žiadala uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) účastníkom konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. c) CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu podľa § 379 a § 380 CSP, ktoré podľa § 387 ods. 1 v spojení s § 234 ods. 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

4. Odvolací súd preskúmal rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a stotožnil sa so skutkovými a s právnymi závermi súdu prvej inštancie o odmietnutí žaloby na obnovu podľa § 413 ods. 1 písm. e) CSP. Ten v uvedenej časti v dostatočnom rozsahu uviedol skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 CSP.

5. Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalobcu za včasnosť podanej žaloby, ale aj za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 379 CSP). Žalobkyňa v odvolaní rezignovala na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré súd prvej inštancie viedli k odmietnutiu žaloby na obnovu konania a obmedzila sa len na zopakovanie skutkového stavu s odkazom na nález ústavného súdu a popísanie právneho inštitútu vydržania.

6. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že obnova konania je v občianskom súdnom konaní mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý je spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia. Predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Obnova konania však nie

je generálne použiteľná a možno ju povoliť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov totiž vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolená právoplatným rozhodnutím je v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR) narušiteľná len mimoriadne a výnimočne. Účelom zakotvenia obnovy konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť strane sporu nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Obnova konania má takto umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo. Vzhľadom na mimoriadnosť tohto opravného prostriedku je jeho prípustnosť vo viacerých smeroch obmedzená.

7. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018, ktorým boli zásadným spôsobom prelomené pôvodné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR k výkladu ustanovení § 130 a 134 Občianskeho zákonníka, na ktorý upozorňovala žalobkyňa, ani podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavuje také rozhodnutie, ktoré pripúšťa CSP ako rozhodnutie spôsobilé odôvodňovať splnenie podmienok na podanie žaloby na obnovu konania. Súd prvej inštancie sa v bode 8 a 9 odvolaním napadnutého uznesenia dôsledne vysporiadal s posúdením aplikovateľnosti nálezu na posudzovaný prípad. Žaloba na obnovu konania ako mimoriadny opravný prostriedok nie je v tomto prípade pre nesplnenie podmienok na jej povolenie dôvodná. Odvolací súd len pre úplnosť udáva, že na rozdiel od pôvodnej právnej úpravy žaloby na obnovu konania podľa Občianskeho súdneho poriadku, Civilný sporový poriadok pripúšťa na obnovu konania len také rozhodnutia a dôkazy, ktoré sa týkajú len sporových strán pôvodného konania, čím sa len zdôrazňuje celková koncepcia účinkov rozhodnutí v zmysle CSP inter partes, čo nepriamo uviedol aj súd prvej inštancie v bode 8 odvolaním napadnutého uznesenia.

8. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite odôvodnil čo do splnenia podmienok na pripustenie žaloby na obnovu konania a žalobkyňa ani v odvolaní neuviedla dôvody, s ktorými by sa súd prvej inštancie pri vydaní rozhodnutia nevysporiadal, preto ho odvolací súd ako vecne správne potvrdil v celom rozsahu.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v rade 1/ až 2/ ako úspešnej procesnej strane nepriznal nárok na ich náhradu, nakoľko im žiadne nevznikli.

10. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.
(§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)